

ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО СТИЛЮ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено принципи та ідеї інформаційного стилю як засобу спілкування. Наведено поради щодо застосування інформаційного стилю в писемному та усному мовленні. З'ясовано, що лаконічність допомагає підвищити рівень професійної комунікації.

Ключові слова: інформаційний стиль, лаконічність, професійне спілкування, комунікація.

Abstract

The principles and ideas of information style as a means of communication are studied. Tips on the application of conciseness in written and oral language are given. Pithiness has been identified to help increase professional communication.

Keywords: information style, conciseness, professional communication, communication.

У наш швидкоплинний час важливо вміти чітко формулювати свої думки, пропозиції чи побажання, адже від цього залежить статус розв'язання певної проблеми.

Принцип лаконізму покладено в основу філософії інформаційного стилю – редакторської дисципліни, яка допомагає зробити текст простим, виділити головне, а читачу чи слухачу дійти певних висновків [1, 18]. Інфостиль не належить до стилів української чи будь-якої іншої мови, це прийоми редагування, які широко використовують у професійній діяльності: у доповідях, прес-релізах, інформаційних замітках, комерційних пропозиціях, листуванні. Тому, на думку А. Д. Мерзлової, інформаційний стиль виконує всі функції мови.

Ідеологію інформаційного стилю закладено такими людьми, як: перекладач та редактор Нора Галь, письменник К.Чуковський, професор В. Странк, який у книзі “Елементи стилю” радить позбавлятися зайвих слів та надмірної деталізації. “У реченнях не повинні бути непотрібні слова, в абзацах – непотрібні речення, так само, як і на картині не має бути непотрібних штрихів, а в механізмі – непотрібних запчастин”, – писав В. Странк [1, 16].

Захисники мови можуть обуритися та сказати, що подібний підхід з усіма його принципами збіднює мову, але насправді він робить її більш чистою, підсилює думки та концентрується на потребах читача [1, 38]. Інфостиль не переслідує красномовність висловлення, яка містить мінімум суті і лише створює загальний шум навколо важливих слів, чим ускладнює сприйняття. Інформаційний стиль допомагає видалити зайве та дійти до важливого, адже головне не краса, а сенс. Оскільки ми розглядаємо нашу тему в контексті мови професійного спілкування, то така ідея повністю задовольняє потреби бізнесу, науки чи державного устрою, що її використовують.

Ознаками інформаційного стилю є: лаконічність, інформативність, достовірність, повага, відповідальність, однозначність, переконливість, об'єктивність, ясність.

Практично застосувати описану ідеологію можна, наприклад, у такій ситуації. Щоліта в під'їздах з'являється оголошення: “Увага! У зв'язку з запланованим проведенням діагностичних та ремонтних робіт гаряче водопостачання у вашому домі буде припинено з 01.05.20 до 13.05.20. З повагою – адміністрація”. У цьому оголошенні багато слів, воно звучить офіційно і виглядає важливо. Працівник водоканалу його написав, роздрукував, повісив у під'їзді, тобто виконав велику роботу, але якщо виділити головне, то зостанеться: “Гаряче водопостачання буде припинено з 01.05.20 до 13.05.20”.

Інфостиль – це інструмент скульптора. Якщо майстер не знає, як має виглядати людське тіло, то він не створить скульптуру навіть найкращим інструментом. Головне, завжди пам'ятати про того, кому адресовано інформацію. Тому кожного разу, коли ви плануєте висловитися, подумайте, як це може покращити життя слухача, яку проблему розв'язують ваші слова [1, 21].

Вищеописаних фактів достатньо для переосмислення ставлення до мови та використання інформаційного стилю у професійній сфері. Створюючи текст, варто пам'ятати:

- Зміст завжди важливіший за форму.

- Писати коротко, без зайвих слів, чітко. Простий – не означає примітивний.
- Думка має бути зрозуміла відразу, а не після розшифрування.
- Менше стоп-слів – це слова та фрази, які можна видалити без втрати сенсу та змісту. Їх варто не лише викидати, а й замінити корисною інформацією.
- Вилучати мало об'єктивні оцінки та змінювати на факти, що допомагають сформулювати цю оцінку.
- Засоби мови не мають заважати простоті та ясності змісту. Якщо вони не допомагають висловити думку, їх краще не використовувати.

Основна мета інфостилію – чіткий виклад достовірної інформації для того, щоб адресат зробив самостійно висновки.

Але саме поняття інформаційний стиль не зовсім коректно вживати, адже як окремий функціональний стиль мови він не утвердився. Цей факт доводить та підтверджує у своїй статті А Мерзлова. Дослідниця аналізує, наскільки інформаційний стиль здатний впливати на читача. Для аналізу використовують наступні твори: вірш В. Маяковського “Лівий марш” та уривок з роману “Війна та мир” Л. Толстого. Ці твори є жанрами художнього стилю та різними за формою та експресивністю висловлення, але в рамках аналізу мають 8.7 та 8.6 балів відповідно. Це задовільний результат щодо вимог, які висувають до інформаційного тексту. Отже, інформаційний стиль може виконувати функцію впливу [2, 3].

Також автор інфостилію стверджує, що його можна використовувати в листуванні і підтверджує це прикладами [1, 11-29]. Отже, цей стиль доречний у спілкуванні та під час комунікації.

Виходить, що інформаційний стиль виконує всі функції мови, які вказав Д. Е. Розенталь: “Найважливіші суспільні функції мови: спілкування, повідомлення, вплив. Для реалізації цих функцій історично склалося та сформувалися різновиди мови, названі функціональними стилями” [4, 96].

Хоч інформаційний стиль фактично не є стилем, а лише сукупністю правил з редагування тексту, проте використання його принципів у будь-якому стилі мови не призведе до втрати оригінальності та не змінить функцій, притаманних функціональному стилю, у якому створений текст.

Саме це сьогодні цінується в професійній діяльності. Бізнесмену потрібно розуміти, як звіт менеджера характеризує ситуацію на ринку і яких заходів, можливо, вжити задля її покращення. Викладачу необхідно пояснити, як певна тема пов'язана з майбутнім життям студента та на чому необхідно зосередити увагу під час її вивчення. Науковець має описати тему настільки просто, щоб це було зрозуміло якомога більшій аудиторії.

Отже, інформаційний стиль – це система правил написання ефективних текстів та їх редагування. Такі тексти інформативні, короткі, зрозумілі. Їх приємно читати та сприймати. Уміння лаконічно донести інформацію завжди необхідне в сьогоdnішніх реаліях професійної та повсякденної комунікації. Принципи інформаційного стилю допомагають залишатися справжнім професіоналом у будь-якій сфері діяльності.

Сила завжди в правді, у кого правда – той і сильніший. Сенс важливіший за форму. Складне може бути простим, а головне завдання висловлення – допомогти розв'язати проблему.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ильяхов М. Пиши, сокращай / Ильяхов М., Сарычева Л. 2-е изд. – М.:АП. – 2017, - С. 5 – 50.
2. Мерзлова А. О сущности информационного стиля текста как научного понятия [Электронный ресурс] - Режим доступа до ресурсу: <https://cyberleninka.ru/article/n/o-suschnosti-informatsionnogo-stilya-teksta-kak-nauchnogo-ponyatiya/viewer>
3. Никитюк З. Живая муха. Учимся писать просто и нескудно / З. Никитюк. – К.: 2017. – 26 – 100.
4. Розенталь Д. Э. Лексика и стилистика. Правила и упражнения / Д. Э. Розенталь. – М., 2016. – 96 с.

Побідаш Владислав Віталійович — студент групи 2ICT-206, факультет комп'ютерних систем та автоматики, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: vladpobidash@gmail.com

Стадній Алла Сергіївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовознавства, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Pobidash Vlad V.— Department of Computer's systems and automatics, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: vladpobidash@gmail.com

Stadniy Alla Sergiivna – Candidate of Philology, Senior Lecturer, Department of Linguistics, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa, e-mail: stadniy.alla@ukr.net